

Gevangen op TIJAT – Baldwin Henderson 2007

Zeekajak tocht langs de Dalmatische kust van Kroatië.

De Dalmatische kust van Kroatië tussen Zadar en Sibenik leent zich uitstekend voor een zeekajak tocht. Op geringe afstand van het vasteland zijn er vele eilanden waarlangs het heerlijk peddelen is. De meeste eilanden zijn onbewoond of zelfs helemaal kaal waardoor de geologie zich helemaal bloot geeft. Andere eilanden zijn weer groen en houden prachtige dorpjes verborgen waar je nog lekker kan eten ook. Ten minste, als je een gezonde honger en dorst hebt en de koffie met gebak thuis laat. Maar niet getreurd, er is nog altijd die Hollandse pannenkoek uit het vooronder te toveren die zich uitstekend laat begeleiden door de lokale perenlikeur. En, overal zijn prachtige baaitjes te vinden om te pauzeren of te schuilen en waar met wat geluk ook een goede kampeerplek te vinden is. Kortom, allemaal ingrediënten voor kajakvaarders die redelijk zelfvoorzienend zijn, en welke kajakker is dat niet?

Vooraf stippelden we globaal een tocht uit van noord naar zuid om terplekke te zien en te ervaren hoe onze schepen varen zouden. Geschikte landingsplekken zijn vanwege de zeer scherpe rotskust aan de hand van een kaart niet te plannen, en de verraderlijke en krachtige afluiddige Bora-bora wind laat zich niet voorspellen. Met onze flexibele aanpak is het een verrassingsvolle, en soms ook avontuurlijke 7-daagse tocht geworden van Zadar naar Tribunj. We hebben met z'n zessen (Arie, Baldwin, Han, Hans, Henk en Gerard) de tocht begin mei gevaren, ruim voor aanvang van het drukke zomerseizoen. De temperaturen zijn dan nog dragelijk en de natuurparkwachters van de Kornaten – ten aanzien van zeekajakkers in ons geval - heel relaxed. In de zomer schijnt dat wel anders te zijn. Het natuurpark de Kornaten doorkruis je dan waarschijnlijk niet zo gemakkelijk zoals ons overkwam. Van onze 7 dagetappes volgt nu een samenvatting.

Dag 1 Van Zadar naar Veli-iz

Even onder Zadar, ligt bij Bibinje ons verzamelpunt, de Marina Dalmacia.

Aldaar blijkt dat je voor een redelijke vergoeding je auto veilig achter kunt laten. Tussen de vette jachten, SUV's en dikke buiken vullen we onze kajaks uit oude brikken, een grappig contrast.

Na slechts een paar uur varen vinden we een mooie kampeerplek op het kleine eilandje Knezak tegenover het veel grotere Veli-iz. Aldaar is voldoende plek om een kletsnatte tent en slaapzak te drogen. Een lekkende schegkabel is de schuldige en wordt de volgende ochtend "onkreukbaar" door Arie gerepareerd.

Dag 2 van Knezak via Rava naar Sali op Dugi Otok

Deze eilanden waar we langs varen zijn nog redelijk groen, vergeleken bij de meer zuidelijk gelegen Kornaten. Het is hier ook drukker en meer bewoond. In Sali echter blijkt de op de kaart aanwezige

camping niet (meer) te bestaan. Geen nood, we vinden een paar prachtige terras-tentplekken op de steile helling van het eiland tussen de baaien bij Sali in. Via een voetpad even onder onze tenten lopen we naar de haven van Sali waar we van een eenvoudige maar lekkere maaltijd genieten.

Dag 3 Van Sali via entree Kornaten naar camping Levrnaka

Onze tenten staan Pal op het oosten gericht, dus de ochtend begint vroeg met een mooie zonsopgang. Via de Proversa Mela de noordelijke nauwe doorgang tussen Dugi Otok en Katina varen we het beschermd gebied De Kornaten in (zuidelijke entree is de officiële doorgang). Vanaf de top van het eerste eilandje Aba V. waar we pauzeren is duidelijk te zien waarin de Kornaten zich onderscheiden van de overige eilanden in deze regio, ze zijn praktisch helemaal kaal. Wat je ziet zijn gelaagde en geerodeerde uitgebleekte kalkrotsen in bizarre vormen, de typische karstverschijnselen. Dit maakt de Kornaten zowel landschappelijk als geologisch bijzonder en is daarom ook beschermd gebied. In de zomerperiode heb je een vergunning nodig en mag je niet in het park overnachten, tenzij je een huisje geboekt hebt. De patrouilleboot die we later tegenkomen laat ons ongemoeid doorvaren.

In de oostelijke mooie grote baai van Levrnaka landen we in een heel klein haventje waar we kennis maken met een grote Octopus en een stekelrog. Het haventje behoort tot de "camping" Jezinov Stan waar we allemaal een plek vinden tussen de mieren (buiten) of muizen (binnen). We vragen ons af hoe het er hier in de zomer uitziet, of het er dan wat schoner bij ligt. Dat mag de pret niet drukken want de enorme diepvrieskist achter de bar blijkt bomvol vis te zitten en wijzen op verzoek een zestal mooie vissen aan die zich niet veel later goed laten smaken. Vanaf het terras van het café-restaurant overzie je de gehele baai en nodigt de top van het eiland (117m) je uit tot een belonende inspanning. Vanaf deze top heb je een geweldig uitzicht over de Kornaten, en het lage avondlicht uit het westen benadrukt de bijzondere geologie, prachtig!

Dag 4 Van Levrnaka via Vruje langs de steilwanden buitengaats naar Piskera

Hans heeft voor de gelegenheid een prachtige oude Nordkapp classic aangeschaft met van die ontzettend waterdichte maar onbenullig kleine ronde luikjes. De eerste drie dagen prijkt zijn enorme slaapzak dan ook als een schoorsteen op het achterdek totdat serieuze golven er vat op krijgen en de bult in een enorm modern luik verdwijnt. Zo ziet de groep er weer strak uit moet vaarleider Henk gedacht hebben. Gestroomlijnd gaat de groep buitengaats met de wind in de rug verder. Een mooi gezicht met links van ons steile kalkrotsen waarin diverse meeuwensoorten en een enkele valk nestelen en rechts eindeloos water in de vorm van maximaal 1 meter hoge golven. Na een peddeloos winterseizoen is dat voor Hans en Baldwin weer even wennen maar tovert bij Arie en Han een big smile op het gezicht. Niet eerder zagen wij bij instructeurs zo'n volgzaam en ontspannen gedrag, hebben ze vakantie ofzo?

We enteren in Vruje voor een pauze even de “bewoonde wereld” en realiseren ons dat goed wanneer we de werkelijk meest smerige koffie ooit geserveerd krijgen. Han probeert onverstaanbaar – en tevergeefs deze vakantie - haar appeltaart te bestellen, maar ze blijkt ook aardig te kunnen peddelen op kaas en olijven. Als kajakers mogen we niet afmeren voor het restaurant want die plek blijkt voor de meer interessante klanten gereserveerd: onervaren zeezeilers die geen boot parkeren kunnen en van schrik niets meer bestellen. Voor ons is er geen oog meer en we vertrekken snel naar Piskera.

Tegenover de Marina Piskera, waar meerdere spierwitte zeilschepen voor anker liggen, vinden we een uitgestorven camping, inclusief een captains club en een tweetal lege restaurants. Geen mens of eigenaar te bekennen in dit seizoen, maar ratten des te meer. We maken dankbaar gebruik van de lege restauranttafels en bereiden gezamenlijk een feestmaal van wat in onze kajaks aan eetbaars te vinden is. Een echte mediterrane zeevaarders maaltijd met pannenkoeken van Baldwin, aardappelpuree van Henk en groenten van Gerard en Hans. s’Nachts pas ontdekken we de keerzijde van dit “onbewoonde idyllische oord” wanneer luide angstkreten van onze stoere vaarleider Henk vertellen dat de ratten over hem heen rennen. Uiteindelijk blijkt het havenhoofd, net droog en in de wind de beste plek voor hem wanneer je zonder tent op een ratteneiland slapen wil.

Dag 5 Van Piskera naar restaurant bij Zirje

Na de ochtendmeditatie bij een palmboom onder leiding van Gerard varen we op deze lange dag de mooie Kornaten alweer uit. Afwisselend binnen- en buitengaats zakken we af naar het zuidelijkste puntje van het park op zoek naar een lunchplek. Na veel landingspogingen – de kustlijn is hier echt gevaarlijk scherp – vinden we een plek even ten westen van het zuidelijkste puntje van Kurba Vela. Van hieruit steken we over naar het eiland Zirje en laten we de Kornaten achter ons. In de baai van Velika melden we ons bij het restaurant nog net op tijd voor het eten (beperkt plek dus reserveren!) en plaatsen onze tenten op het terrein van de restaurant eigenaar. Omdat we er eten kost het kamperen niets en dat doet ons Hollanders natuurlijk deugd al kreeg Baldwin er een gratis schorpioen bij in zijn tent. Alle overige gasten zijn zeezeilers en we steken wederom wat grauw en geurig af bij de overwegend smetteloos wit uitgedoste Duitsers.

Dag 6 Van Zirje naar Tijat

In de ochtend rondden we het eiland Zirje op weg naar Kaprije en het gelijknamige dorpje. In dit dorpje genieten we van een heerlijke pizza. Met onze eetlust maken we de pizzabakster erg blij en ze sluit terstond haar restaurant wanneer de laatste hap net weggeslikt en de dagomzet binnen is. In de baai bij de ankerplekken van Tijat vinden we mooie kampeerplekken en zien we de baai in de loop van de avond gevuld worden met vele zeilschepen. Hier blijkt toch wel een behoorlijk getijverschil te bestaan en moeten de kajaks hoog op de rotsen leggen. Het onbewoonde Tijat blijkt wild te herbergen getuige de observatiehutten en de zwaar bewapende Oostenrijkse jagers die teleurgesteld zonder trofee terugkeren.

Dag 7 Van Tijat naar Tijat door Bora-bora en vervolgens Tribunj

In de loop van de nacht is de tent gaan schudden door de wind, terwijl we toch redelijk beschut tussen de bomen kamperen. Die ochtend leren we deze sterke koude valwinden als de beruchte Bora-bora kennen. We waren er meermalen voor gewaarschuwd en nu overkomt het ons op de laatste dag. De horizontale schuimstrepen en de sterk hellende zeilsschepen voorspellen niet veel goeds. De windmeter van Arie geeft een 6-7Bft sterke afluende ZW wind aan, gemeten op het beschutte eiland. Geen schip verlaat de baai onder zeil maar op de motor, en de meesten wachten net als wij geduldig af. In het begin van de middag doen we een poging om het eiland te verlaten in oostelijke richting. Maar wanneer we even uit de beschutting van het eiland komen doet de wind pogingen onze kajaks op te tillen en de peddels uit je handen te rukken. We schatten Bft 8, het is niet te doen. Zwijg- en gehoorzaam keren we zeer onder de indruk maar veilig terug in de baai. We zitten slechts een paar mijl uit de kust maar de Boro Bora houdt ons gevangen op Tijat. Om 18:00uur neemt de wind plotseling aanzienlijk af en vertrekken we snel via de beschutte westkant naar het noordelijkste puntje van Tijat. Van daaruit steken we pal tegen de wind in richting Logorun en kunnen van daaruit vlak onder de kustlijn uitkomen in Sovlje, even boven Tribunj. Daar eindigt onze tocht, slechts een klein uur rijden onder onze vertrekplaats maar wel een indrukwekkende 7 vaardagen later.

Nuttige informatie

Zeekaarten zijn niet nodig. Plannen en oriënteren doe je gemakkelijk via goede autokaarten met toeristische informatie en hoogtemeters (!), zoals de 1:100.000 kaarten Dalmatische kust deel 1 en 2 van freytag&berndt.

Het getijverschil is niet groot en de kustlijn laat duidelijk zien waar je je kayak veilig kan parkeren boven de hoogste waterstand. De stroomrichting van het zeewater is gelijk aan de overwegende windrichting en is zoals wij ervaren hebben beperkt. Drinkwater is voldoende beschikbaar maar het is in verband met de Bora aan te raden voor ten minste een dag op voorraad bij je te hebben. Een reëel risico is voor kayakers de onvoorspelbare en zeer krachtige Bora die dagen kan aanhouden. Verder moet je verbanddoos voorzien in de mogelijke gevolgen door de scherpe rotskust (zoals snij en schaafwonden) en van zeeegels (stevig schoeisel en pincet!). Een goed matje en een extra grondzeil ter bescherming van je tent completeren je uitrusting voor de Dalmatische kust. Vergeet niet voor thuis en onderweg de heerlijke perenlikeur, veel plezier!